

83. rocznica masowego mordu w lesie na Borze

W niedzielę 12 lutego na osiedlu Bór odbywały się obchody 83. rocznicy egzekucji patriotów polskich związanych z organizacją „Orzeł Biały”.

Całość rozpoczęła się Mszą świętą w intencji pomordowanych przez niemieckiego okupanta, odprawioną w Kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

Dalsze uroczystości odbywały się przy mogile pomordowanych, znajdującej się w lesie na Borze. Po odegraniu hymnu państwowego i modlitwie za ofiary niemieckiej zbrodni, którą poprowadził o. Marcin Klamka, proboszcz miejscowej parafii Redemptorystów, głos zabrał Prezydenta Miasta, Konrad Krönig.

– 83 lata temu to miejsce było świadkiem jednego z najtragiczniejszych wydarzeń w historii naszego miasta, powiatu i regionu. Zimą 1940 roku, zaledwie kilka miesięcy po wybuchu II wojny światowej, Niemcy przeprowadzili w naszym mieście akcję, której celem była likwidacja elity intelektualnej i kulturalnej. Aresztowano ponad 400 osób, byli wśród nich członkowie Organizacji „Orzeł Biały”, urzędnicy, kolejarze, robotnicy, harcerze, uczniowie, ojcowie Franciszkanie. Aresztowanych przetrzymywano w budynku dzisiejszej Szkoły Podstawowej nr 1. Byli przesłuchiwani, poniżani i torturowani. Większość usłyszała wyroki śmierci, które zapadały po krótkich, niesprawiedliwych procesach. Od rana 12 lutego 1940 roku przez kilka kolejnych dni skazani przywożeni byli do lasu na Borze, gdzie odbywały się masowe egzekucje. Rozstrzelano 360 patriotów – ludzi, którzy byli oddani Ojczyźnie i miastu oraz wierni ideałom. Każdego roku, gromadząc się tu w lutym, uświadamiamy sobie ogrom tej tragedii. Nasza obecność to wyraz pamięci o tragicznych wydarzeniach z początku II wojny światowej, a także wyraz poszanowania historii, pokory oraz wdzięczności.

Za chwilę zapalimy znicze, złożymy kwiaty jako symbol pamięci o tych, którzy stracili życie w walce o Polskę. Niech towarzyszy nam zaduma nad tym, czym dla każdego z nas jest

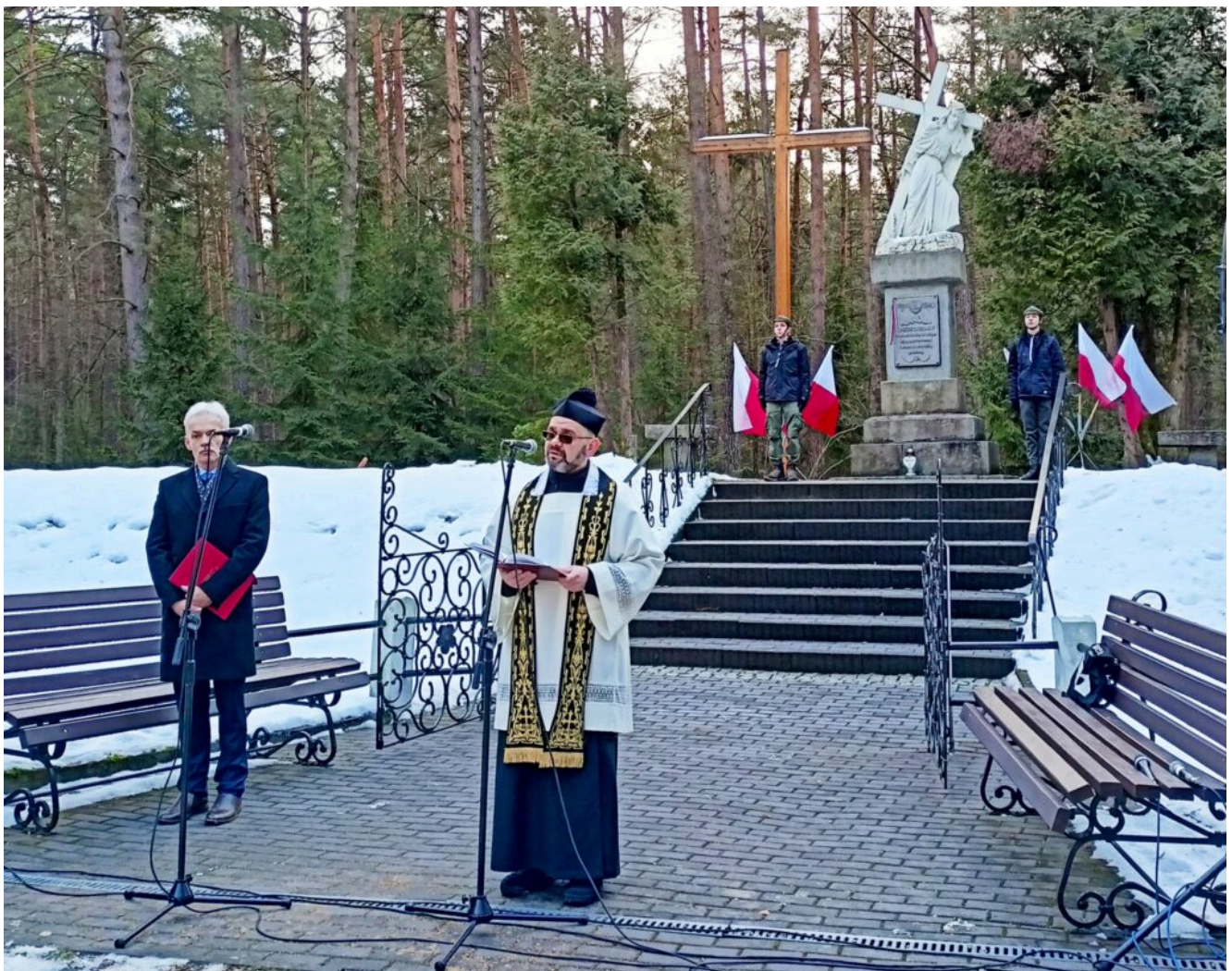
wolność, czy odpowiedzialnie z niej korzystamy, czy mamy swój wkład w budowanie spokojnej przyszłości – mówił Prezydent Skarżyska-Kamiennej.

Uroczystość uświetnił występ artystyczny młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Orła Białego oraz absolwentki tej szkoły, Oliwii Jarosz.

Na zakończenie uroczystości zebrani, a wśród nich przedstawiciele władz miasta i powiatu, parlamentarzyści, delegacje zakładów pracy, związków zawodowych i kombatanckich, przedstawiciele szkół i mieszkańcy miasta – złożyli na mogile wiązanki i zapalili znicze.

Do udziału w obchodach zapraszali: prezydent Skarżyska-Kamiennej Konrad Krönig, przewodniczący Rady Miasta Leszek Gólik, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej oraz Związek Kombatanatów RP i Byłych Więźniów Politycznych. Uroczystości zorganizowane zostały przez Muzeum im. Orła Białego.

**TU SPOCZYWA 360 CZŁONKÓW KONSPIRACYJNEJ ORGANIZACJI ORŁA BIAŁEGO ZE SKARŻYSKA-KAMIENNEJ
ZAMORDOWANYCH W 1940 R. PRZEZ NIEMIECKICH OKUPANTÓW
CZEŚĆ ICH PAMIĘCI**

Andrzejewski Zygmunt;
Barańska Jadwiga I. 32, kome-
dantka żeńskiego Hufca ZHP;
Barański Zbigniew I. 40,
porucznik WP;
Banbura Józef I. 29, technik,
porucznik WP;
Barwicki Witold I. 20, uczeń;
Bednarek Julian I. 34, robotnik;
Berlak Adam I. 48;
Berlak Jerzy s. Adama I. 24;
Berus Halina I. 20, uczennica,
harcerka;
Bilska Janina I. 24, harcerka;
Biłski Józef I. 20, harcerz;
Błaszczak Tadeusz I. 20, uczeń;
Broda Mieczysława I. 21, harcerka;
Brzeziński;
Budzyński Władysław, kolejarz;
Bukowski Bolesław;
Chamski Antoni I. 39, kolejarz;
Cholewiński Tadeusz I. 20, uczeń;
Czekaj Edward I. 20, robotnik;
Czerpiński Mieczysław I. 27, kolejarz;
Ergietowski Witold I. 18, uczeń;
Faliszewski Bogdan I. 17, uczeń;
Fedorowicz Feliks I. 19, uczeń;
Fedorowicz Karol I. 35, kolejarz;
Figarski Konstanty;
Filip Teodor I. 30, gwardian klasztoru;
Gadecki Antoni;
Galej Józef I. 24, zakonnik;
Galucha Antoni I. 28, zakonnik;

Gąsiewicz Henryk I. 39, technik
dentystyczny;
Gelbert Ryszard I. 20, uczeń;
Gontaszewski Bronisław I. 44,
urzędnik Państwowej Fabryki
Amunicji;
Gontaszewski Gustaw I. 32, malarz;
Gontaszewski Jan I. 57,
zamordowany w czasie
przesłuchania 01.02.1940;
Gontaszewski Józef I. 34, malarz;
Gontaszewski Stanisław I. 52, malarz;
Gontaszewski Tadeusz I. 32, malarz;
Góral Stanisław I. 20, uczeń;
Grochowiecki Bolesław I. 30;
Grodzki Hugolin I. 34, zakonnik;
Gruszczynski;
Gryz Jan I. 40;
Gula Tadeusz I. 30, kolejarz;
Gwozdek Antoni I. 47, stolarz;
Gwozdek Marian I. 19, robotnik;
Gwozdek Zdzisław I. 17, uczeń;
Hantz Wacław I. 46, maszynista PKP;
Jankowski Jerzy I. 18, uczeń;
Jankowski Kazimierz I. 19, uczeń;
Jankowski Stefan I. 20, uczeń;
Jaszewski Edmund I. 45,
pracownik PFA;
Jaworska Janina I. 38, kupiec;
Jedynak Irena;
Kasprzyk Franciszek I. 28, lotnik;
Kierszewski Leon I. 20, uczeń;
Klimaszewski Roman I. 32, kolejarz;

Kokoszka Tadeusz;
Kolaček Edward I. 18, uczeń;
Kofalczykowski;
Kowalczyk Mieczysław I. 18, uczeń;
Kowalczyk Władysław I. 9, uczeń;
Krysiński Tadeusz I. 36,
maszynista PKP;
Krysiński Jerzy I. 15, uczeń;
Kuliński Jerzy I. 15, uczeń;
Kuna Marian I. 32, ślusarz;
Kusał Franciszek I. 43, kolejarz;
Kuzniar Karol I. 15, uczeń;
Kwicień, policjant;
Lebiadowski Kazimierz I. 41,
żołnierz WP;
Łakomy Władysław I. 15, uczeń;
Łazarczyk Tadeusz I. 29,
elektromonter;
Łukomski Jerzy I. 35, technik PKP;
Łyżwa Józef Wacław I. 37,
technik PFA;
Makarewicz Julia I. 32,
urzędniczka PKP;
Małowicz Józef I. 42, urzędnik PKP,
komendant Hufca ZHP;
Małowicz Seweryn I. 30,
pracownik PFA;
Marcinkowski Kazimierz I. 19, uczeń;
Marczewski Kazimierz I. 20, harcerz;
Matynia Zdzisław I. 18, harcerz;
Mazurkiewicz Zdzisław I. 21;
Mianowski Janusz I. 17, uczeń,
harcerz;

Michnowski Mieczysław I. 19, uczeń;
Mijas Leonard, robotnik;
Napora Władysław;
Naruszewicz Edward I. 36, kolejarz;
Neugebauer Feliks I. 30, zakonnik;
Ogrodnik Waleria I. 41,
pracownica PFA;
Omies Henryk I. 19, technik;
Orzeł Marian;
Ostrowski Władysław I. 38,
kierowca PFA;
Ostrog Henryk;
Pastusiński Henryk I. 19, uczeń;
Piątek Maria I. 33, pracownica PFA;
Pierwocha Aleksander I. 31, technik,
oficer WP;
Popczyk;
Popiak Zygmunt I. 22, uczeń;
Pospieszynski Czesław I. 42, kolejarz;
Pruchnicka Janina I. 29, harcerka;
Przyłęcki Zygmunt I. 49,
maszynista PKP;
Raczyński;
Radomski Franciszek I. 41;
Rut Franciszek;
Rzeczowska Janina I. 32;
Rzeczowski Jan I. 35, kolejarz;
Rzeczowski Józef I. 24, technik;
Serafin Henryk I. 40, technik
budowlany;
Skórski Stefan I. 20, uczeń;
Sobczyk Marian I. 17, uczeń;
Sobolewski Władysław;

Staniewski Henryk I. 19, uczeń;
Staszulek Jerzy I. 22, robotnik;
Stawiarz Zygmunt I. 26, zakonnik;
Stefański Bolesław z Lipowego Pola;
Stefański Jan I. 39;
Stępień Mieczysław I. 19, uczeń;
Stępień Paweł, gajowy;
Stopa Józef I. 20;
Sulek Bolesław;
Szczygiel Janusz;
Szmigiel Józef I. 28, zakonnik;
Szyperka Aleksandra;
Szymański Adam;
Urban Franciszek I. 44, hydraulik;
Waligóra;
Wąta Janina I. 19, robotnica;
Wąta Zofia I. 21, robotnica;
Wąty Jerzy I. 20, robotnik;
Wcisłowiec Stefan I. 27, robotnik;
Wijas;
Wilczyński Robert I. 24, technik;
Wisznicki Jan I. 42;
Wojciechowski Stefan I. 19, uczeń;
Wójcik Zygmunt I. 18, uczeń;
Wróblewski I. 19, uczeń;
Zajac Józef I. 29;
Zapart Witold I. 17, uczeń;
Zbróg;
Zdziech Stanisław I. 46;
Zuba Jerzy I. 20, uczeń;
Zygmuntowicz Zygmunt I. 27,
technik PKP;
Żabczyński Marian I. 25, robotnik.

